

prima instanță: C. Guzun
instanța de apel: A. Panov, M. Anton, I. Cotruță

nr. 2ra-1008/17

DECIZIE

07 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrative lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Francesca Proșii

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „BlanConstruct” Sotietate cu Răspundere Limitată și Olgăi Gonțeariuc, reprezentată de avocatul Marina Frecăuțan împotriva Francescăi Proșii cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Francesca Proșii și menținută hotărârea primei instanțe

constată:

La 30 decembrie 2015, SC „BlanConstruct” SRL și Olga Gonțeariuc au depus cerere de chemare în judecată împotriva Francescăi Proșii cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au invocat că SC „BlanConstruct” SRL este proprietarul bunului imobil cu numărul cadastral 0100419.220.06.049, situat pe adresa mun. Chișinău, str. Piața Veche, 10 ap. 49.

Explică că la 20 iunie 2013, apartamentul respectiv a fost transmis în locațiune Olgăi Gonțeariuc în temeiul contractului de locațiune.

Relatează că la 16 septembrie 2015, de către Francesca Proșii a fost inundat imobilul menționat, ca urmare fiind deteriorate tavanul, peretele, podeaua și bunurile din interiorul apartamentului, inclusiv lustra, astfel fiind cauzat un prejudiciu material considerabil.

Afirmă că faptul inundării apartamentului nr. 49 a fost recunoscut de către Francesca Proșii, proprietara apartamentului nr. 57.

Menționează că pentru evaluarea prejudiciului cauzat dâșșii s-au adresat Agenției de evaluare profesională SRL „Vasercom”, care a întocmit Devizul de

calcul al lucrărilor de reparație, costul materialelor și serviciilor de reparație fiind estimat la suma de 19800 lei, iar lustra deteriorată la prețul de 396 euro.

Susține că la 28 septembrie 2015, Francesca Proșii a recepționat notificarea cu privire la informația despre valoarea prejudiciului cauzat bunului imobil și costul lustrei.

Menționează că prin răspunsul din 05 octombrie 2015, Francesca Proșii, prin intermediul avocatului Nicolae Leșan, a recunoscut cauzarea prejudiciului apartamentului nr. 49 și a acceptat ca litigiul să fie soluționat pe cale amiabilă.

Afirmă că în luna octombrie 2015, Francesca Proșii a procurat o altă lustră în locul celei deteriorate, însă suma prejudiciului material în valoare de 19800 lei, nu a recunoscut.

Ulterior, în luna noiembrie 2015, SC „BlanConstruct” SRL s-a adresat repetat cu o cerere către Francesca Proșii solicitând soluționarea litigiului pe cale amiabilă, însă ultima a ignorat reclamația primită.

La fel, indică că Olga Goncariuc a suportat cheltuieli de evaluare a prejudiciului în mărime de 1000 lei.

Totodată, Olga Goncariuc susține că i-a fost cauzat și un prejudiciu moral prin suferințe psihice și retrairi, evaluat în sumă de 20000 lei.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 1398 alin. (1), 1416 alin. (2), 1422 Cod civil, art. 38 alin. (1), 82, 94 alin. (1) CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea de la Francesca Proșii în beneficiul SC „BlanConstruct” SRL prejudiciul material în mărime de 19800 lei, încasarea de la Francesca Proșii în beneficiul Olgăi Goncariuc, prejudiciul material în mărime de 1000 lei și a prejudiciului moral în mărime de 20000 lei și încasarea de la Francesca Proșii în beneficiul SC „BlanConstruct” SRL și Olgăi Goncariuc a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 25 mai 2016, acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasat de la Francesca Proșii în beneficiul SC „BlanConstruct” SRL prejudiciul material cauzat în sumă de 19800 lei

A fost încasat de la Francesca Proșii în beneficiul SC „BlanConstruct” SRL cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în suma de 600 lei.

A fost încasat de la Francesca Proșii în beneficiul SC „BlanConstruct” SRL cheltuielile pentru serviciile de asistență juridică în sumă de 4000 lei.

În rest, pretențiile Olgăi Goncariuc privind încasarea prejudiciului material în sumă de 1000 lei, prejudiciul moral în sumă de 20000 lei și a cheltuielilor de judecată au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017, a fost respins apelul declarat de Francesca Proșii și menținută hotărârea primei instanțe.

La 17 martie 2017, Francesca Proșii a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei spre examinare în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Obiectează că pe parcursul examinării a fost lipsită de dreptul de asistență juridică calificată, aflând ulterior că avocatul ce i-a acordat asistență juridică era sub urmărire penală și care a retras cerința privind efectuarea expertizei tehnice în construcție fără acordul ei.

Remarcă că instanța a dat o apreciere arbitrală probelor, a acționat abuziv după bunul plac, fără a ține seama de părerea altora, apreciind eronat regulile cu privire la repartizarea sarcinii de probație între părți stipulate în art. 118 CPC și degrevarea de probație art. 123 CPC.

Consideră că concluziile instanței se bazează pe probe inadmisibile, explicând în acest sens că drept probă principală pe care instanța și-a întemeiat soluția a servit opinia profesională a unei persoane neîmputernicite de a face astfel de concluzii și neavertizată pentru răspunderea pe care o poartă potrivit art. 312 CP, probele puse la baza hotărârii fiind în mod vădit insuficiente.

Relatează că prima instanță a permis comiterea unor erori ce au dus la soluționarea eronată a pricinii și care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, erori care au ca efect încălcarea drepturilor procedurale garantate de Constituția RM, Convenția Europeană sau alte acte internaționale.

În opinia recurentei a fost încălcat principiul egalității în fața legii a participanților la proces.

Relevă că instanța judecătorească urma să motiveze în hotărâre concluzia sa cu privire la admiterea unor probe și respingerea altora, precum și să argumenteze preferința unor probe față de altele. Fapt nerealizat motiv pentru care hotărârea emisă va fi considerată ca neîntemeiată, pronunțată cu încălcarea art. 239 CPC, art. 6 § 1 al CEDO.

La 15 mai 2017, SC „BlanConstruct” SRL a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului depus de Francesca Proșii ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 20 februarie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 124).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017, în termenul legal.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 mai 2017, recursul declarat de către Francesca Proșii, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Francesca Proșii, este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată.

După cum rezultă din materialele cauzei SC „BlanConstruct” SRL este proprietarul bunului imobil cu numărul cadastral 0100419.220.06.049, situat pe adresa mun. Chișinău, str. Piața Veche, 10 ap. 49 (f. d. 12).

La 20 iunie 2013, între SC „BlanConstruct” SRL și Olga Goncariuc a fost încheiat contract de locațiune, prin care apartamentul nr. 49 situat pe adresa mun. Chișinău, str. Piața Veche, 10 a fost transmis ultimei în locațiune (f. d. 35).

Fiind investită cu examinarea pricinii în cauză, având ca obiect încasarea de la Francesca Proșii în beneficiul SC „BlanConstruct” SRL și Olgăi Goncariuc prejudiciul material, moral și a cheltuielilor de judecată, ca urmare a inundației apartamentului la 16 septembrie 2015, prima instanță a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea și a încasat de la Francesca Proșii în beneficiul SC „BlanConstruct” SRL prejudiciul material cauzat în sumă de 19800 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 4600 lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

Judecând apelul declarat de către Francesca Proșii, instanța de apel l-a respins și a menținut hotărârea primei instanțe.

Instanța de recurs constată, însă, că decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural, fapt ce indică la netemeinicia acestei.

Astfel, se va nota că, ajungând la concluzia netemeinicii cererii de apel și legalității hotărârii primei instanțe, instanța de apel a reținut devizul local prezentat de SC „BlanConstruct” SRL și Olga Goncariuc în susținerea cerințelor sale de chemare în judecată, respingând, prin încheierea din 19 ianuarie 2017, demersul înaintat de Francesca Proșii cu privire la numirea și efectuarea unei expertize tehnice în construcții de către Centrul Național de Expertize Juridice.

Ca temei de respingere a demersului dat instanța de apel a invocat că în cadrul examinării cauzei în prima instanță, reprezentantul pârâtei, avocatul stagiar Viorel Cornescu a înaintat un demers cu privire la efectuarea expertizei, iar ulterior, în cadrul ședinței de judecată din data de 14 martie 2016, acesta a renunțat la demersul dat, prin urmare, reieșind din prevederile art. 212 CPC, Francesca Proșii și-a pierdut dreptul de a înainta repetat același demers la care a renunțat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel eronat a ajuns la concluzia de a respinge demersul înaintat de către Francesca Proșii cu privire la dispunerea efectuării unei expertize tehnice.

Și asta deoarece dispozițiile art. 212 CPC, sunt aplicabile doar în cazul *renunțării reclamantului la acțiune, recunoașterii acțiunii de către pârât și tranzacției părților*, drept urmare, neavând relevanță la soluționarea demersurilor ce țin de adunarea probelor, inclusiv dispunerea efectuării unei expertize.

Mai cu seamă, se va menționa că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată a primei instanțe, deși reprezentantul pârâtei, avocatul Viorel Cornescu a înaintat un demers prin care a renunțat efectuarea expertizei, prima instanță nu a

soluționat chestiunea dată, nu a ascultat opinia celorlalți participanți la proces, inclusiv a pârâtei Francesca Proșii, și nu a adoptat o soluție în acest sens.

La fel, instanța de recurs va nota că Francesca Proșii nu a fost de acord cu Devizul local nr. 231 din 25 septembrie 2015, întocmit până la ședința de judecată și prezentat de reclamanti în susținerea cererii de chemare în judecată și reținut de instanțele de judecată ierarhic inferioare în favoarea admiterii cererii de chemare în judecată.

Or, în conformitate cu art. 148 CPC, pentru elucidarea unor aspecte din domeniul științei, artei, tehnicii, meșteșugurilor artisanale și din alte domenii, apărute în proces, care cer cunoștințe speciale, instanța dispune efectuarea unei expertize, la cererea părții sau a unui alt participant la proces, iar în cazurile prevăzute de lege, din oficiu. Actele reviziei ori ale inspecțiilor departamentale, precum și raportul scris al specialistului, nu pot înlocui raportul de expertiză și nici exclude necesitatea efectuării expertizei în aceeași problemă.

Distinct de aceste constatări, instanța de recurs reține că respingerea de către instanța de apel a cererii depuse de Francesca Proșii, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali cu privire la dispunerea efectuării expertizei în construcții la Centrul Național de Expertize Judiciare constituie o încălcare a art. 6 §1 Convenției Europene a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Or, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Față de cele ce preced, având în vedere că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Francesca Proșii, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, de a casa decizia instanței de apel, subsecvent și încheierea din 19 ianuarie 2017, or din conținutul recursului rezultă că recurenta nu este de acord inclusiv cu încheierea prin care a fost respins demersul ei cu privire la numirea expertizei tehnice, și de a restitui pricina spre rejudecare în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Francesca Proșii, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2017 și încheierea din 19 ianuarie 2017 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „Blanconstruct” Societate cu Răspundere Limitată și Olgăi Goncariuc, reprezentați de avocatul Marina Frecăuțan împotriva Francescăi Proșii cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și cheltuielilor

de judecată, cu remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Ala Cobăneanu